

SOẠN BÀI TẬP LÀM THƠ TÁM CHỮ

Soạn bài tập làm thơ tám chữ của Đọc Tài Liệu giúp bạn nắm vững kiến thức và trả lời câu hỏi trang 149 đến 151 SGK Ngữ văn 9 tập 1

Tài liệu hướng dẫn **soạn bài tập làm thơ tám chữ** được Đọc Tài Liệu biên soạn sẽ giúp các bạn nắm vững những kiến thức quan trọng của bài học và trả lời tốt các câu hỏi trên trang 149 đến trang 151 sách giáo khoa Ngữ văn lớp 9 tập 1.

soạn bài

Tập làm thơ tám chữ

Xem chi tiết...

KIẾN THỨC CƠ BẢN

Thơ tám chữ là gì?

Thơ tám chữ là thể thơ mỗi dòng tám chữ, có cách ngắt nhịp rất đa dạng. Bài thơ theo thể tám chữ có thể gồm nhiều đoạn dài (*số câu không hạn định*), có thể được chia thành các khổ (*thường mỗi khổ bốn dòng*) và có nhiều cách gieo vần nhưng phổ biến nhất là vần chân (*được gieo liên tiếp hoặc gián cách*)

HƯỚNG DẪN SOẠN BÀI TẬP LÀM THƠ TÁM CHỮ CHI TIẾT

Gợi ý trả lời các câu hỏi tại trang 149 đến trang 151 sách giáo khoa:

NHẬN DIỆN THỂ THƠ TÁM CHỮ

2 - Trang 149 SGK

Suy nghĩ và thực hiện các yêu cầu sau:

a) Nhận xét về số chữ trong mỗi dòng ở các đoạn thơ trên (trang 148 SGK)

b) Tìm những chữ có chức năng gieo vần ở mỗi đoạn. Vận dụng kiến thức về vần chân, vần lưng, vần liền, vần gián cách đã học để nhận xét về cách gieo vần của từng đoạn.

c) Nhận xét về cách ngắt nhịp ở mỗi đoạn thơ trên.

Trả lời

a) Mỗi dòng (ở tất cả 3 đoạn trích) đều gồm 8 chữ.

b)

Đoạn 1: các tiếng bắt vần nhau: tam - ngàn, suối - mới - gọi, bưng - rừng, gặt - mật.

→ Nhận xét: gieo vần liền tiếp

Đoạn 2: các tiếng bắt vần nhau: về - nghe, học - nhọc, bà - xa

→ Nhận xét: gieo vần liền tiếp

Đoạn 3: các tiếng bắt vần nhau: ngát - hát, non - son, đứng - đặng, tiên - nhiên

→ Nhận xét: gieo vần gián cách.

c) Cách ngắt nhịp của thể thơ tám chữ cũng rất đa dạng, linh hoạt.

Chẳng hạn:

- Nào đâu/những đêm vàng/ bên bờ suối

Ta say mỗi / đứng uống/ ánh trăng tan

Đâu những ngày / mưa chuyển / bốn phương ngàn

Ta lặng ngắm / giang sơn ta/ đổi mới...

- Mẹ cùng cha/công tác bận / không về

Cháu ở cùng bà/bà bảo/cháu nghe...

LUYỆN TẬP NHẬN DIỆN THỂ THƠ TÁM CHỮ

1 - Trang 50 SGK

Đoạn thơ sau trích trong bài Tháp đổ của Tố Hữu. Hãy điền vào chỗ trống cuối các dòng thơ một trong các từ ngữ ca hát, bát ngát, ngày qua, muôn hoa sao cho phù hợp.

Trả lời

Hãy cắt đứt những dây đàn / ca hát /

Những sắc tàn vị nhạt của / ngày qua /

Nâng đón lấy màu xanh hương /bát ngát/
 Của ngày mai muôn thuở với /muôn hoa/
 (Tổ Hữu, Tháp đò)

2 - Trang 150 SGK

Đoạn thơ sau trích trong bài Vội vàng của Xuân Diệu. Hãy điền vào chỗ trống cuối các dòng thơ một trong các từ cũng mất, đất trời, tuần hoàn sao cho đúng vần.

Trả lời

Xuân đương tới, nghĩa là xuân đương qua,
 Xuân còn non, nghĩa là xuân sẽ già,
 Mà xuân hết, nghĩa là tôi /cũng mất/
 Lòng tôi rộng, nhưng lượng trời cứ chật.
 Không cho dài thời trẻ của nhân gian,
 Nói làm chi rằng xuân vẫn /tuần hoàn/.
 Nếu tuổi trẻ chẳng hai lần thắm lại!
 Còn trời đất nhưng chẳng còn tôi mãi,
 Nên bâng khuâng tôi tiếc cả /đất trời;/
 Mùi tháng năm đều rớm vị chia phôi,
 Khắp sông núi vẫn than thâm tiễn biệt...

3 - Trang 151 SGK

Đoạn thơ sau trong bài Tự trường của Huy Cận đã bị chép sai ở câu thứ ba. Hãy chỉ ra chỗ sai, nói lí do và thử tìm cách sửa lại cho đúng.

*Giờ nao nức của một thời trẻ dại
 Hỡi ngói nâu, hỡi tường trắng, cửa gương!
 Những chàng trai mười lăm tuổi rộn rã,
 Rương nhỏ nhỏ với linh hồn bằng ngọc.*

Trả lời

Câu thứ ba bị chép sai ở mấy chữ **rộn rã**

Li do: Đây là khổ thơ gieo vần gián cách. Lẽ ra hai chữ cuối cùng câu thứ 3 phải hợp vần với hai chữ cuối cùng câu thứ nhất. Vì chép sai nên *rộn rã* không vần được với *trẻ lại*.

Sửa: *Những chàng trai mười tám tuổi*

4 - Trang 151 SGK

Hãy làm một bài (hoặc một đoạn thơ) theo thể tám chữ với nội dung và vần, nhịp tự chọn để thực hành trên lớp.

Hướng dẫn

Nếu chưa quen với thể thơ này, trước hết em chưa cần làm hay, mà hãy làm cho “xuôi nghĩa” (thông về nghĩa, không gượng ép đến nỗi mất cả nghĩa) và “xuôi tai” (đảm bảo đúng số chữ, có vần, có nhịp).

THỰC HÀNH LÀM THƠ TÁM CHỮ

1 - Trang 151 SGK

Tìm những từ thích hợp (đúng thanh, đúng vần) để điền vào chỗ trống trong khổ thơ sau:

Trời trong biếc không qua mây gợn trắng

Gió nồm nam lộng thổi cánh diều xa

Hoa lựu nở đây một/.../đỏ nắng

Lũ bướm vàng lơ đãng lướt bay /.../.

(Theo Anh Thơ, Trưa hè)

Trả lời

Đọc toàn bộ khổ thơ để thấy khổ thơ này gieo vần gián cách: Tiếng “trắng” (câu 1) vần với tiếng “nắng” (câu 3). Vậy tiếng cuối cùng của câu 4 phải mang thanh bằng và chứa vần “a” để vần với “xa” ở câu 2. Tiếng thứ sáu câu 3 phải là thanh bằng để giữ nhịp (đổi thanh điệu so với câu 2).

Khổ thơ chép đầy đủ là:

Trời trong biếc không qua mây gợn trắng,

Gió nồm nam lộng thổi cánh diều xa.

*Hoa lựu nở đầy một vườn đỏ nắng,
Lũ bướm vàng lơ đãng lướt bay qua.
(Anh Thơ, Trưa hè)*

2 - Trang 151 SGK

Khổ thơ sau còn thiếu một câu. Hãy làm thêm câu cuối sao cho đúng vần, hợp với nội dung cảm xúc từ ba câu trước.

*Mỗi độ thu về lòng xao xuyến lạ
Nhớ nôn nao tiếng trong buổi tựu trường
Con đường nhỏ tiếng nói cười rộn rã
/.../*

Gợi ý

Em tự sáng tác câu thơ thứ tư. Gợi ý: Với 3 câu đã cho, ta thấy khổ thơ gieo vần gián cách: tiếng “lạ” (Câu 1) và với “rã” (Câu 3). Vậy tiếng cuối cùng câu 4 phải vần với “trường” (Câu 2). Ngoài ra còn phải tính đến sự phù hợp về nghĩa.

// Mong rằng nội dung của bài **hướng dẫn soạn văn 9 bài tập làm thơ tám chữ** này sẽ giúp các bạn ôn tập và nắm vững các kiến thức quan trọng của bài học. Chúc bạn luôn đạt được những kết quả cao trong học tập.

[ĐỪNG SAO CHÉP] - Bài viết này chúng tôi chia sẻ với mong muốn giúp các bạn tham khảo, góp phần giúp cho bạn có thể dễ tự soạn bài Tập làm thơ tám chữ một cách tốt nhất. "Trong cách học, phải lấy tự học làm cốt" - Chỉ khi bạn TỰ LÀM mới giúp bạn HIỂU HƠN VỀ BÀI HỌC và LUÔN ĐẠT ĐƯỢC KẾT QUẢ CAO.